

Rajona padomē

Pašvaldības vadītāju uzmanības centrā tagad ir 1994. gada budžeta izmaiņas un nākamā gada budžets. Kā pastāstīja rajona padomes priekšsēdētājs Ilmārs Meluškāns, «pateicoties» Latvijas Pašvaldību savienībai, konkrēti — finansu komitejas priekšsēdētājam un Rīgas rajona padomes priekšsēdētājam Jānim Ruško, tika panākts, ka pārsvaru guva tieši pašvaldību sagatavotais budžeta grozījumu variants. Tā rezultātā zaudētāja lomā atkal nonāca liela daļa republikas lauku rajonu.

Salīdzinot ar variantu, ko bija izstrādājis Ministru kabinets, piemēram, Valmieras rajons zaudēja apmēram 100 tūkstošus latu, Cēsu rajons apmēram 150 tūkstošus latu, bet Preiļu rajons — 40 tūkstošus latu. Toties Rīgas rajons papildus saņēms 370 tūkstošus latu.

Pašvaldību savienība uzstāja, ka visas dotācijas un ieņēmumi ir jārēķina un iedzīvotāju skaitu. Tieši tāpēc Rīgas un citi blīvāk apdzīvotie rajoni pēc grozījumu izdarīšanas budžetā kārtējo reizi ir vinnētāji. Nelīdzēja arī vairāku rajonu iesniegtais protests prezidentam G. Ulmanim un Latvijas Republikas Saeimai.

* * *

Nākamā gada budžets tiks novadīts katrai pašvaldībai atsevišķi — rajoniem, pilsētām, pagastiem. Kāds būs darbības mehānisms, pagaidām nav skaidrs arī Rīgā. Taču jau tagad redzams, ka 1995. gada budžeta ieņēmumu daļa ir nepamatoti uzpūsta. Līdz ar to paredzams, ka arī nākamgad būs problēmas ar finansēm.

Pozitīvi vērtējams fakts, ka beidzot budžeta plānošanā tiek izmantots matemātisks modelis. Vēl gan neapmierina kritēriju skaits, pēc kuriem veido aprēķinu formulas. Eiropas valstīs izmanto vismaz 12-14 kritērijus, bet pie mums pagaidām tikai četrus.

* * *

Pagājušajā nedēļā rajona padomes priekšsēdētājs I. Meluškāns bija vairākās ministrijās, lai noskaidrotu, kādas ir iespējas dabūt līdzekļus Preiļu attīrīšanas iekārtu celtniecībai, Preiļu — Līvānu ceļa remontam, iesāktu izglītības objektu celtniecībai un gāzes vada Upmala — Preiļi pabeigšanai.

Ir cerība saņemt līdzekļus, lai varētu turpināt attīrīšanas iekārtu celtniecību. Atkarībā no tā, kāda būs pieņemtā nodokļu pakete, varēs rēķināties arī ar naudu ceļa rekonstrukcijas turpināšanai.

Rajons prasīja apmēram 400 tūkstošus latu svarīgākajiem izglītības objektiem — Aizkalnes pamatskolai, Preiļu 1. un Līvānu 1. vidusskolai, sporta klubam «Cerība», Sīļukalna un Saunas pamatskolām. Labākajā gadījumā var cerēt saņemt tikai apmēram 100 tūkstošus latu. Tad pašiem būs jāizlemj, kurš no objektiem svarīgāks.

L. Kirillova

Līvānu pilsētas domē

• Kārtējā Līvānu pilsētas domes sēdē apstiprināja noteikumus, par kuru pārkāpšanu paredzēta administratīva atbildība. Galvenais — krietni pieaugušas soda naudas summas. Piemēram, tirdzniecības noteikumu pārkāpējus varēs sodīt pat 100 latu apmērā. Par patvaļīgu celtniecību vai pārbūvi paredzēts sods no 50 līdz 500 latiem. Dažādi neatļauti rakšāna darbi var būt sodāmi ar 100 latiem. Par apkārtnes teritorijas nesakopšanu Līvānos pie individuālajām dzīvojamām mājām būs jāmaksā 2 latu soda naudas, bet juridiskās personas šķirsies no 25 latiem.

• Līvānu dome nolēma izsniegt uzņēmējdarbības atļaujas tikai pēc tam, kad uzņēmēji būs noslēguši līgumus ar komunālo saimniecību par atkritumu izvešanu vai izgāztuves izmantošanu. Patlaban šādus līgumus ir noslēgušas tikai septiņas firmas. Turpmāk dome stingri sekos, lai līgumi būtu visām firmām un lai ātrāk izbeigtos pilsētas apkāmes mežu nekontrolēta piemēlošana.

• Turpmāk Līvānu pilsētas autobusus ar piecdesmit procentu atlaidi varēs braukt represētie, ja tie uzrādīs attiecīgu dokumentu. Šāds lēmums pieņemts, pateicoties individuālā uzņēmuma «Runcis» ierosinājumam.

• Dome izskatīja jautājumu par valsts ģimnāzijas statusa piešķiršanu Līvānu 1. vidusskolai un nolēma

ieteikt Latvijas Republikas Izglītības un zinātnes ministrijai veikt Līvānu 1. vidusskolas akreditāciju valsts ģimnāzijas statusa piešķiršanai.

• Līvānu dome gādā par to, lai pilsētā pēc iespējas organizētāka būtu visa veida tirdzniecība. Nupat nolēma, ka jāatļauj individuālajam uzņēmuma «Ratta» ierīkot Rīgas ielas 98 laukumā tirdzniecībai pielāgotu vietu. Šāda atļauja gan iedota tikai uz vienu gadu, jo pēc pilsētas attīstības ģenerālā plāna tajā vietā paredzēts būvēt viesnīcu.

• Pagājušajā nedēļā notika Līvānu domes finansu komitejas un sociālo, izglītības un kultūras jautājumu komitejas kopīga sēde. Sprieda par mērķdotāciju sadales principiem maznodrošinātajiem iedzīvotājiem. Nolēma, ka no mērķdotācijām segs tikai īres maksājumus un apkuri par normatīvo platību ne vairāk kā 18 kvadrātmetrus uz vienu ģimenes locekli. Simts procentu apmērā šos maksājumus segs tad, ja viena ģimenes locekļa vidējais mēneša ienākums ir mazāks par 28,67 latiem. Septiņdesmit piecu procentu apmērā maksājumus segs, ja viena ģimenes locekļa ienākumi ir nedaudz lielāki par nosaukto summu, bet ģimene pieskaitāma pie mazaizsargātajām (pensionāri, invalīdi, represētie, kā arī ģimenes ar trim un vairāk bērniem).

L. Kirillova

Jānis Teilāns — prēmijas «Sējējs» laureāts

Piešķirtas gadskārtējās prēmijas «Sējējs». Par vienu no laureātiem 3. grupā «Videi draudzīgā saimniekošana» kļuvis mūsu rajona Aizkalnes pagasta z/s «Raipole» īpašnieks Jānis Teilāns.

Prēmija viņam piešķirta par sasniegumiem ražošanā, saimniekojot ar videi nekaitīgām metodēm.

PREIĻU RAJONA SKOLOTĀJI PIEVIENOJAS STREIKAM

♦ Aizvakar republikā sākās skolotāju streiks. Tam pievienojušies arī daudzi Preiļu rajona pedagogi.

Lēmums par iesaistīšanos streikā tika pieņemts izglītības darbinieku arodbiedrības rajona komitejas paplašinātā sēdē, piedaloties skolu un pirmsskolas vecuma bērnu iestāžu aroorganizāciju vadītājiem, pagājušās nedēļas vidū, kad vēl bija cerība, ka valdībai un zinātnes un izglītības darbinieku arodbiedrībai izdosies sasniegt kompromisu. Taču valdības piedāvāto variantu piektdien republikas zinātnes un izglītības darbinieku arodbiedrība noraidīja.

Pedagogi izvirzījuši prasību skolotāju vidējās algas pielīdzināt tautsaimniecībā strādājošo vidējam algām, paredzot indeksācijas koeficientu, noteikt no budžeta finansējamajām izglītības iestādēm uzturēšanas minimumu, kā arī garantēt šo minimumu tām skolām, kuras pašvaldības nespēj uzturēt, pozitīvi atrisināt jautājumu par pensijonēto, bet strādājošo skolotāju algu un pensiju izmaksāšanu, par padomju laikā iegūtās augstākās pedagogiskās izglītības pielīdzināšanu tagad iegūstamajam maģistra grādam darba samaksā. Izvirzītas arī citas prasības.

Skolotāji, kas piedalās streikā, atrodas savās darba vietās, bet bērnu nemāca, — par to ir brīdināti vecāki un būs attiecīgas atzīmes skolēnu dienasgrāmatās. Saziņā ar vecākiem, kuriem bērnu mācību laikā pašiem jāstrādā, streikojošajās skolās izveidotas grupas, kur var atstāt jaunāko klašu audzēkņus. Viņiem mācību vietā organizētas citas lietderīgas nodarbes.

Saskaņā ar likumu par nenostādītajām stundām skolotājiem algu nemaksā, bet arodbiedrībai nav savu līdzekļu, lai atbalstītu streikotājus. Tāpēc akciju sabiedrības «Latvijas Unibanka» Rīdzenes filiālē atvērta skolotāju atbalsta fonds, konta numurs 000696018, kods 310101598. Izdarot iemaksas, jābūt norādei — «Preiļu rajona skolotāju streika dalībniekiem».

5. decembrī, pēc skolu valdes ziņām, streiku aktīvi uzsāka Preiļu 1. un Līvānu 1. vidusskola, Rudzātu vidusskola, Ārdavas, Jersikas, Sīļukalna un vēl vairākas pamatskolas. Streikojā apmēram trešā daļa rajona pedagogu. Citur streiku atbalstīja, bet skolotāji strādāja. Vakar streikojā jau apmēram puse rajona skolotāju.

A.RANCĀNS

Nākošajā vasarā — VII skolu jaunatnes Dziesmu un deju svētki

♦ Sākot ar 1960. gadu, par pastāvīgu Latvijas kultūras dzīves notikumu ir kļuvuši skolu jaunatnes Dziesmu un deju svētki.

Nākošajā vasarā — kārtējie — septiņtie. Svētki sāksies pēc jūņu noskaņā 28. jūnijā, kad Rīgā sabrauks visu rajonu delegācijas, un pēc tam šī notikuma kulminācija — koncerts 2. jūlijā Mežaparka Lielajā estrādē.

Šiem svētkiem allaž ir bijusi nenovērtējama nozīme Latvijas jauniešu kuru un deju kolektīvu radošajā dzīvē, jo svētki ļauj apzināties varēšanu un prasmi ne tikai bērniem un jauniešiem, bet arī novērtēt un analizēt pedagogu veikto darbu svētku kvalitatīvās sagatavošanas procesā.

Darbs VII skolu jaunatnes Dziesmu un deju svētku organizēšanā tika uzsākts, jau noslēdzoties iepriekšējiem svētkiem. Šī gada vasarā Ministru kabinets izdeva rīkojumu (Nr. 310-r) «Par VII skolu jaunatnes Dziesmu un deju svētku sarīkošanu 1995. gada vasarā», tika izveidota svētku goda organizācijas komiteja, kuras goda priekšsēdētājs ir Valsts prezidents Guntis Ulmanis. Komitejas sastāvā ir svētku rīcības komitejas priekšsēdētājs, izglītības un zinātnes ministrs Jānis Vaidis, mākslinieciskās padomes priekšsēdētājs, komponists Raimonds Pauls un rīcības komitejas izpilddirektors Ringolds Beinarovičs.

Sagatavošanās svētkiem ir notikusi jau pirms direkcijas izveidošanas; apstiprināts dziesmu un deju repertuārs, ir rīkoti semināri deju virsvaldītājiem Rīgā, tādi drīzumā notiks arī rajonos. Martā un aprīlī sāksies reģionālās svētku skates un konkursi, par to tiks nosūtīta precīza informācija skolu valdēm.

Mācās jaunie viesmīļi

No 28. novembra līdz 2. decembrim mācību kurss viesmīļu zināšanas apguva divi Preiļu rajona pārstāvji — Edgars Lācis un Ineta Saviča no Līvānu patērētāju biedrības.

Pēc mācībām notika republikāniskā viesmīļu konkursa pirmā kārtā, kas bija organizēta restorānā «Sēnīte».

Ir izveidota un apstiprināta svētku simbolika, kuras autore ir māksliniece Daiga Brikmāne, svētku māksliniecisko seju veidos mākslinieks Valdis Celms.

Kopš iepriekšējiem svētkiem valstī ir mainījusies gan politiskā, gan arī ekonomiskā situācija. Šie svētki būs pirmie, kuri notiek neatkarīgā Latvijā, un arī finansālā bāze līdz ar to ir, ja varētu teikt, patstāvīga. Esmu optimists un ceru, ka pasākuma lielo tāmī lielā mērā segs valsts budžets, taču direkcija cer uz nesavtīgu vietējo pašvaldību atbalstu, kā arī uz ārpus budžeta līdzekļu piesaistīšanu. Tāpēc es aicinātu vietvalžus, plānojot pašvaldību budžeta līdzekļu sadalījumu jaunajam gadam, iekļaut arī izdevumus, kas saistīti ar skolu jaunatnes Dziesmu un deju svētku pasākumiem — bērnu ēdināšana, transporta izdevumi uz Rīgu, pa Rīgu u.c. Svētku direkcija būtu ļoti pateicīga arī par aktīvu vietējās sabiedrības attieksmi pret šo pasākumu, veidojot atbalsta fondus uz vietas, organizējot vietēja mēroga iesildīšanās svētkus pirms lielajiem.

Aicinu visus ieinteresētos uz sadarbību, jo tas, kādu emociju uzlādēti mēs iesim tradicionālajā svētku gājienā, ir atkarīgs no ieinteresētības un kopīgi veidotās noskaņas.

Svētku direkcijas štābs atrodas Rīgā, Strūgu ielā 4, Izglītības un zinātnes ministrijas kultūras nama telpās (tel. 228987 vai 213269).

Ringolds Beinarovičs,
svētku rīcības komitejas
izpilddirektors

Laikrakstu Latvijā ir daudz, bet

"NOVADNIEKS"

- vienīgais, kas sniedz visvairāk ziņu un komentāru par politiskās, saimnieciskās, kultūras, skolu un sporta dzīves norisēm Preiļu rajonā!
Un vēl - kriminālhistoriķu, derīgus padomus, izklaides materiālus!

Abonēšanas maksa 1995. gadam (ieskaitot pasta izdevumus):	
12 mēnešiem	- Ls 6,72
9 mēnešiem	- Ls 5,04
6 mēnešiem	- Ls 3,36
3 mēnešiem	- Ls 1,68
1 mēnesim	- Ls 0,56

Parakstīšanos
pieņem visās
rajona pasta
nodalēs un
lauku pastnieki
līdz 1994. gada
10. decembrim.

«Saglabāt, ko var...», Lai mums silti..!

teica Pelēču pagasta SIA «Sentiments» dibinātājs

Edgars Šņepsts, raksturojot mūdienu iezīmes laukos.

Viss sākās ar to, ka Edgars šogad maijā nolēma dibināt ierobežotas atbildības sabiedrību. Problēmas radās ar reģistrēšanu, jo šādu sabiedrību veidošanās bums jau pagājis un jaunām izvirzītās augstākās prasības. 17. maijā viņa uzņēmumu tomēr reģistrēja.

Pirmā darbiniece bija grāmatvede Anita Kairāne, kura vada arī pagasta dzimtsarakstu nodaļu. Kopīgajam darbam E.Šņepsts paaicināja četrus vīrus, kurus labi pazina, — jauno zemnieku Aināru Kivriņu, bijušās paju sabiedrības inženieri Aivaru Bricu, mehanizatorus Arvīdu Stageru un Viktoru Silenieku.

Sanāca visi kopā un lēma, ko darīt? Tajā laikā paju sabiedrība pagastā likvidējās, katrs «rāva uz savu pusi». Viņiem kopā paju pietika, lai privatizētu ko «taustāmu». Sprieda, ka tās varētu būt mehāniskās darbnīcas ar visu iekārtu. Vēl viņi bija iecerējuši tikt pie cūku novietnes, kas atrodas netālu.

Taču darbnīcas privatizēja cits. Gods kam gods — tās saglabātas. «Sentimenta» vīri pa to laiku tika pie katlu mājas, kuras uzturēšanu pagasts nevarēja «pavilkīt». Kapitāli izremontēja savu ieguvumu, sala-voja jumtu, izvāca katlus un ierīkoja mehāniskās darbnīcas, uzstādot virpu, citus darbgaldus, iegādājās metināšanas iekārtu. Vietas pietiek pašu tehnikas remontam, var pakalpot arī ciematniekiem.

— Tehnikas ļaudīm gana, vajadzīga kāda servisa organizācija, — saka Edgars. — Mums ir pieprasījums remontēt un krāsot vieglās automašīnas — būs par to jāpdomā.

Vecajā cūku kūti tāpat atsakusies rosība. Pagaidām «Sentiments» atjaunojis vienu sekciju, tajā ievietoti 80 sivēni. Ar laiku turpinās fermas paplašināšanu, jo pašiem jātur arī vaislas cūkas. Būs vairāk sivēnu. Iespējams, būs vajadzība pēc govīm, jo šīs lopkopības nozares ir savstarpēji saistītas. Šobrīd atbildību par cūku fermu uzņēmusies viena ģimene — Valērijs Poplavskis ar dzīvesbiedri un meitu.

— Ja kādam novadniekam ir vēlēšanās strādāt, var nākt pie mums, — saka Edgars. — Bet nebūs tā, kā kādreiz kolhozā, kad brigadierim bija «jādzen» darbā un pa dienu jāvagarē, lai strādā. Pie mums sliņķus un neviņas necieš.

Ka tas patiešām tā, liecina paveiktais. Sešos mēnešos «Sentimenta» ļaudis izremontējuši otru, tā dēvēto jauno katlu māju, uzlabojuši siltumtrasi un apsilda veikalu, skolu, kafejnīcu, 24 dzīvokļu māju.

Par aukstumu telpās neviens nesūdzas, tāpat arī par maksu. SIA kārtīgi pilda saistības. Divstābu dzīvokļa, kurā temperatūra pastāvīgi ir ap 20 grādiem, īmieks mēnesī maksā 17 latus, trīsstābu —

23 latus. Pagaidām izmanto vienu katlu, tā jaudas pietiek, rezervē vēl divi tādi. Ierīkots akmeņogļu laukums. Tā kā SIA ir firmas «Roms» vidutāja apgādē ar kurināmo, tad te var iepirkties katrs. Ogles pēc šķirām glabājas atsevišķi, katrai krautuvei pielikti dēļi ar cenu: no 33 līdz 50 latiem par tonnu. Var pasūtīt ar piegādi mājās, tad būs vēl jāmaksā par atvešanu. Individuālajiem pasūtītājiem bez maksas piedāvā paraugus — pāris spaiņu no katras partijas.

Uz šejieni vīri uzbūvējuši piebraucamo ceļu, jo agrākais bija kļuvis nelietojams. Atjaunots ceļš arī uz cūku fermu un viens otrs posms ciematā. Bijušajā bērnu dārzā, kurš divus gadus stāvēja likteņa ziņā, tāpat izdarot remontu, iekārtojuši savu kantori. Uz šejieni — siltumā un labās telpās — pārcēlusies bibliotēka, bet dzimtsarakstu nodaļa ceremoniju zālē, kura līdz galam vēl nav iekārtota, jau sarīkojusi kāzas. Apgūta apmēram puse ēkas.

— Kas būs pārējā daļā — vēl izlemsim, tukšu telpu nebūs, — saka Edgars.

Aizsāks daudz laba, SIA aug un paplašinās, veic tādus darbus, kas vajadzīgi ciematniekiem. Nopirkusi hidromanipulatoru baļķu iekraušanai, lai ziemas mēnešos sāktu meža izstrādi. Pavasarī būs jāpstrādā zeme, lai nestāv atmatā, jāiegādājas vēl cita tehnika koplietošanai, — pagaidām vīri darbus veic ar personīgajām mašīnām un rīkiem.

Visi te strādā pēc sirdsapziņas, alga, kas atkarīga no izstrādes, viņiem nav sliktā. Ar lauciniekiem kopā ir pilsētas vīri. No Preiļiem brauc virpotājs un metinātājs Ainārs Bricis un Vladislavs Gribuška ar saviem pušiem. Viņi pagastā iekārtojuši televīzoru, ledusskapju, veļas mazgājamo mašīnu, separatoru un citas sadzīves tehnikas remonta darbnīcu. Ja kādu kļūmi nevar novērst uz vietas, ved uz savu stacionāru Preiļos.

«Sentimenta» štatu sarakstā ir 11 cilvēki, bet viņu darbs ir daudzpusīgs un veikums tam atbilstošs, — viens strādā par diviem. Citādi nevar, nav jau kolhozā vai paju sabiedrībā, kad varēja pameklēt vieglāku vietniņu.

— Bija mums arī skauģi, tādi, kuri sauca par prihvatiteļiem, kad kūtij plēsām nost veco jumtu, kurš neglāba no lietus ūdens. Bet, kad redzēja, ka konstrukcijām sapuvušos elementus nomainām ar jauniem un kad sākām klāt jaunu jumtu, «iekoda mēlēš», kā tautā runā, — atceras Edgars. — Tagad, man liekas, aizvien vairāk kļūst labvēļu. Jo vairāk ko izdarīsim saviem ļaudīm, jo lielāku cieņu iegūsim.

A.Rancāns

Cilvēks ik dienas mainās — gan fizioloģiski, gan morāli. Cits to uztver traģiski, sajūtot, cik īsa ir dzīve un ka to pašu nevari nodzīvot tā, kā gribētos. Daudzi no mums nostādīti bezdarba draudu priekšā. Un nu jāsāk domāt pašiem. Tas saistās ar pārkvalificēšanu, citas profesijas apguvi, darba meklējumiem un tā iespējām lauku apstākļos.

Te būtu jāņem palīgā senču tikumi. Celsim godā jebkuru labu amatu.

Vai mūsu senčiem darba nebija? Tāds vārds viņu izpratnē neeksistēja. Katrā mājā darba bija pilnas rokas, sākot ar vērpšanu, aušanu, šūšanu un adīšanu, ēdienu gatavošanu un lāpišanu — māmiņām. Vai arī vectēviem, — kuri lūkus plēsa, prata gatavot sadzīvei nepieciešamās mantas, linus apstrādāja, prata virves vīt un grozus gatavot, zābaku salabot un zirgiem aizjūgu darināt. Tas tiešām ir stipru roku darbs. Vai arī krāsni samūrēt un māju uzcelt.

Dzīve prasa un dzīve arī māca. Vai tā nav tā sauktā dzīves skola, kuru mēs maz vēl pazīstam?

Un ko vien cilvēks nespētu iemācīties, ja vien vēlētos?

Man liekas: jāprot ir viss, jo tad jau tu garīgi bagāts kļūsti.

Kur iemācīties? Domā! Vai maz ir literatūras, vai maz ir tādu cilvēku, kuram amata prasme jau rokās? Varbūt strādā pats un varētu pamācīt otru. Vajag interesēties, apvienoties un strādāt.

Nedaudz īsumā pastāstīšu ar ko cilvēki nodarbojas Riebiņu pagastā.

Cilvēks nepārtiek tikai no maizes vien. Nu jau rajonā daudzās vietās darbojas tautas skola. Tāda

filiāle ir arī mūsu pagastā. Varbūt tāpēc es jau otro gadu mēģinu iekustināt mūsu «Sūnu» ciemu. Ir izdevies ne tik daudz — cik gribētos. Tam liecinieks vokāli instrumentālā ansambļa vadītājs, mūsu Broslavslavs Kokorietis ar kundzi Anastasiju.

Man ļoti liels prieks, ka uz pasākumiem atsaukušās daudzas ģimenes. Liekas, tas ir mūsu skanošās «Jumaleņas» nopelnis Teilāna kunga vadībā, kur dzied vecsmātes ar mazbērniem un mātes ar bērniem nu jau vairāk nekā 10 gadus.

Rezultātā dzima otrs ansamblis «Jumalēni». Nu viņiem sava vadītāja, skolotāja Rita Pudāne, bet par izpildījuma muzikālo kvalitāti rūpējās Arija Bergmane. Bet reizēm bērni atnāk uz mēģinājumu arī vecajā «Jumaleņā», par ko mums sevišķs prieks.

Nu jau «Jumalēni» ir snieguši arī patstāvīgus koncertus gan skolā folkloras svētkos, gan pagasta kultūras nama aukstajā zālē ar dūraiņiem rokās un ziliem degungaliem, noslēdzot Inītas ciema jaukās mākslinieciskās Mitas Sabanskas gleznu izstādi. Viņa mūs priecēja arī ar savu pantomīmas teātra trupas uzstāšanos, vienīgi pustukšā aukstajā zālē kultūras namā.

Bet vai jaunību var ar to nobaidīt? Nu ko lai dara, ja mūsu skaistais kultūras nams ar plašo zāli stāv iekonservēts (skaists vārds) jau krietni ilgu laiku bez apkures. Pat bibliotēka pagājušo ziemu darbības ārkārtējos darba apstākļos, ja to vispār var saukt par darbu ar kažoku un cimdos, — dažas dienas nedēļā.

Cik vēl ilgi mūsu vadība lems un spriedelēs par līdzekļu trūkumu, par to, kam nodot īpašumā šo

namu, pārcēlāc — vienas lielas mājas vidusdaļu, kur zem viena jumta vēl ir akciju sabiedrības «Turība» kantoris un bijusī kolhoza ēdnīca. Varbūt atrastos bagātņieks — nopirktu vai izīrētu un arī apsaimniekotu. Pagasta padomē tādu līdzekļu nav.

Bet mums, kas dzīvojam šai ciematā, pagājušo Jaungada nācās sagaidīt katram savā ģimenē (skaisti, vai ne?), jo kopēja eglītes vakara nebija. Tā sākās visā pasaulē pazīstamais ģimenes gads mūsu ciematā. Vai tas pats būs, arī šo Jaungadu sagaidot? Nav mums siltu telpu, kur varētu notikt plašāki pasākumi, vienīgi restorāna zālē virs veikala 2. stāvā, kur šoruden sanāca cilvēki, atpūsties ģimeņu vakarā 12. novembrī.

Pašreiz māmiņu grupa aerobikas nodarbībām nevar atrast piemērotas telpas. Vadītāja Marina Harlamova otrdienās un ceturtdienās pēc darba laika gaida visas kundzes, aicina nebaidīties grūtību — tas uzlabos jūsu veselību. Viņa ļoti labi vada nodarbības, ir beigusi speciālu kursu.

Nobeigumā īpaši mīļu paldies gribu pateikt pagasta padomes priekšniecei Annai Daugavvanagai par to, ka no pirmās dienas stāšanās jaunajā amatā, viņa daudz ir paveikusi pagasta centra sakoptībā, domā un jau darbojas parklabiekārtošanā, ir ieviesusi skaistu tradīciju — godināt jubilejās mūsu ciema cilvēkus, vienmēr atbalsta, cik vien iespējams, visus kultūras pasākumus, arī pati līdzdarbojas, neliedzot pat savas telpas «Jumaleņas» mēģinājumiem un citiem pasākumiem.

V.Skutele,
Tautas skolas grupu organizatore

• Vēstures lappuses

Latgaliešu deputāti Krievijas valsts Domē

Lai aplāpētu revolūcijas liesmas, cara valdība 1905. gada 11. decembrī izdeva likuma par Domes vēlēšanām. Sakarā ar to pasaules prese rakstīja, ka Krievija ieiet konstitucionālo monarhiju saimē. Bet īstenībā tā tas nebija. Objektīvi spriežot, tā bija tikai konstitūcijas karikatūra.

Vēlēšanas nebija ne tiešas, ne vienlīdzīgas. Visi pilsoņi tika sadalīti četrās kūrijās: 1) zemes īpašnieku (muižnieku); 2) pilsētu (mantīgo pilsētnieku); 3) zemnieku (un 4) strādnieku. 2000 zemes īpašnieku varēja sūtīt vienu elektoru (vēlētāju). Pa vienam elektoram varēja sūtīt 7000 mantīgo pilsētnieku, 30000 zemnieku un 90000 strādnieku. Vēlētāju vecuma cenzs bija 25 gadi. Sievietēm vēlēšanu tiesību nebija.

Atšķirībā no pārējiem Latvijas novadiem, kuri sastāvēja no Vidzemes un Kurzemes guberņām, Lat-

gale ar tās trijiem apriņķiem — Daugavpils, Rēzeknes un Ludzas — bija Vitebskas guberņas daļa. No Vitebskas guberņas Krievijas valsts Domē ievēlēja 6 deputātus, tanī skaitā no Latgales tikai viens: bezpartijiskais, 42 gadus vecais Rēzeknes dekāns Francis Trasuns.

Dome tika sasaukta 1906. gada 27. aprīlī. Šī Dome uzstādīja plašu demokrātisku reformu projektu. Tā pieprasīja: 1) vispārējas vēlēšanu tiesības; 2) ministru atbildību Domes priekšā; 3) izņēmuma stāvokļa atcelšanu; 4) personiskās tiesības; 5) agrārreformu; 6) strādnieku stāvokļa uzlabošanu. Sevišķi aktīvs bija deputāts Fr. Trasuns. Cīņā par taisnību viņam radās konflikts ar muižniecības pārstāvjiem, kuri viņam draudēja ar izrēķināšanos un pieprasīja viņa arestu.

8. jūlijā cars Domi atlaida, to apvainojot konstitūcijas pilnvaru pārkāpšanā un par uzbrukumu

monarha tiesībām. Pēc tam Fr. Trasuns tika vajāts, svaidsīts pa dažādām Krievijas katoļu draudzēm un turēts stingrā slepenpolicijas uzraudzībā.

II valsts Domē ievēlēja 1907. gada 20. februārī. Kā Latgales pārstāvis tajā tika ievēlēts tautā mazāk pazīstamais Eduards Kazričs. Viņš bija beidzis Rīgas Politehniskā institūta Agronomijas fakultāti un saimniekoja savās mājās Saks-tagala pagastā. E. Kazričs gan nebija tik enerģisks kā viņa priekšgājējs, bet vienmēr stāvēja par taisnu lietu. Pagasta iedzīvotāji viņu uzskatīja par ļoti godīgu cilvēku. Arī II Dome ar savu reformu programmu caram nepatika. Tāpēc tās atļaišanai atrada fiktīvu iemeslu — «sazvērestību pret caru», un 1907. gada 3. jūlijā tā tika padzīta.

III un IV Domē latgaliešu pārstāvju vairs nebija.

D.Jermolovičs (Madonā)

Atkal par nodarbinātības problēmām Preiļu rajonā

Pēdējā pusgada laikā valstī kopumā ir stabilizējies bezdarba līmenis un pēc valsts statistikas komitejas datiem oktobrī un novembrī tas bija 6,2 procenti no ekonomiski aktīvajiem republikas iedzīvotājiem, pie tam par ekonomiski aktīvajiem iedzīvotājiem uzskatāmi nodarbinātie un nestrādājošie iedzīvotāji darbaspējīgā vecumā.

Ievērojami uzlabojies stāvoklis Rīgas, Saldus, Valkas, Jelgavas un Ventpils rajonos, kur bezdarba līmenis nepārsniedz 5 procentus no ekonomiski aktīvo rajonu iedzīvotāju skaita. Zems bezdarba līmenis ir arī lielākās republikas pilsētās — Rīgā, Jelgavā, Liepājā un Ventpilī, piemēram, Rīgā — 2,1 procenti.

Tomēr joprojām sprasņings stāvoklis ir Latgales reģionā. Krāslavas, Rēzeknes un Balvu

rajonos bezdarba līmenis šī gada 1. novembrī bija attiecīgi 25,2, 20,5 un 20 procenti no ekonomiski aktīvo iedzīvotāju skaita. Arī Preiļu rajonā bezdarba līmenis ir ļoti augsts. 1. novembrī Nodarbinātības dienestā reģistrēti 4410 bezdarbnieki, kas nozīmē, ka bezdarba līmenis ir 21,8 procenti. Diemžēl pagaidām mūsu rajonā nav vērojama tendence bezdarba līmenim pazemināties.

Nemot vērā smago situāciju, Nodarbinātības dienests sadarbībā ar vietējām pašvaldībām un darba devējiem mēģina iespēju robežās palīdzēt bezdarbniekiem. Viena no tādām iespējām ir algotu pagaidu sabiedrisko darbu organizēšana, kad daļu no darba algas sedz no valsts budžeta līdzekļiem. Šī gada 10 mēnešos šādā veidā tika nodarbināti apmēram 250 bezdarbnieki, kuri

strādāja rajona pagastos, skolās, zemnieku saimniecībās, kā arī dažādās SIA.

Arī nākamajā gadā plānotam iesaistīt sabiedriskajos darbos vismaz tādu pašu bezdarbnieku skaitu, tomēr jāskatām, ka iniciatīva būtu jāuzņemas tieši pagastu padomēm. Ja šogad bezdarbniekus izmantoja tikai 6 pagastos, tad 1995. gadā ar bezdarbniekiem būtu jāstrādā visos pagastos, kā arī Preiļos un Līvānos.

Pēc mūsu domām, darbu ir pietiekami daudz, kaut vai ciematu teritoriju uzkopšana un labiekārtošana, palīdzības sniegšana vientuļiem cilvēkiem, iemērīto zemes platību robežu iezīmēšana, meliorācijas sistēmu kopšana u. tml. Protams, organizējot sabiedriskos darbus, zināmi papildus pienākumi tiek uzlikti arī pagastu padomēm, tomēr galve-

nais ir rūpes par cilvēku. Iespēju robežās bezdarbnieki tiks iesaistīti arī zemnieku saimniecībās, tomēr tikai tādās, kur ir attīstīta ražošanas un lielas zemes platības.

Otra iespēja, kā palīdzēt bezdarbniekiem, ir viņu iesaistīšana neapmaksātajos pagaidu sabiedriskajos darbos jeb bezdarbnieka pabalsta saņemšanas termiņa pagarinājums līdz 12 mēnešiem saskaņā ar LR Ministru kabineta «Noteikumu Nr.34» prasībām. Šī gadījumā bezdarbniekam ir jānostrādā sabiedriskajos darbos ne mazāk kā 81 stundu mēnesī. Šādā veidā bezdarbnieki līdz šim tika nodarbināti Līvānu un Preiļu pilsētās. Šī gada oktobrī tika dota atļauja pagarināt bezdarbnieka pabalsta izmaksu termiņu līdz 12 mēnešiem arī Pelēču, Sutru un Rožupes pagastos. Šajos pa-

gastos bezdarbnieku skaits ir visai ievērojams. Līdz novembrim Pelēču un Sutru pagastos šāda veida darbos tika iesaistīti 60 bezdarbnieki. Tomēr šī gadījumā par bezdarbniekiem netiek maksāts sociālais nodoklis un arī pēc 6 mēnešu nostrādāšanas jauna pabalsta piešķiršana nav iespējama, šis laiks netiek ieskaitīts darba stāžā, līdz ar to nākotne netiek nodrošināta. Tas pats sakāms arī par tiem cilvēkiem, kuri tiek nodarbināti nelegāli bez attiecīgu darba līgumu noslēgšanas.

Viena no nodarbinātības dienesta funkcijām ir bezdarbnieku apmācība un pārkvalificēšana. Šim jautājumam, diemžēl, pēdējā laikā nav bijusi veltīta pietiekama uzmanība. Viens no iemesliem ir tas, ka mums nav informācijas par to, kādu profesiju pārstāvji būs

nepieciešami darba devējiem tuvākajā laikā. Gribētos, lai arī paši bezdarbnieki aktīvāk sniegtu ziņas par to, kādas profesijas viņi vēlētos apgūt, lai pēc tam varētu iekārtoties darbā vai arī uzsākt savu uzņēmējdarbību.

Skaids, ka to nevar izdarīt momentāli, tomēr apmēram pusgada laikā ir iespējams nosūtīt zināmu skaitu bezdarbnieku uz attiecīgiem kursiem gan Rīgā, gan arī citās pilsētās. Apkopojot šādu informāciju, būtu iespējams noorganizēt attiecīgus kursus, izmantojot arī mūsu rajona mācību iestāžu bāzi.

Domājam, ka zināmas iespējas apmācīt bezdarbniekus ir, arī sadarbojoties ar Aglonas tautas skolu.

R.AGURJANOVA,
NVD Preiļu nodaļas galvenā ekonomiste

Mēs esam aicināti pārdomāt lietu patieso būtību

«Sataisait tam Kungam ceļu, darāit lūdzenas Viņa takas» (Mk 1,3)

Vēl tikai nedaudz atlicis līdz rūkstogadū mijai. Ļoti iespējams, ka daudzi no mums būs šī notikuma aculiecinieki. Protams, nav viegli pateikt, ko reālu sev līdzī nesīs jaunās ēras trešais gadu tūkstošs un kāda perspektīva iezīmēsies cilvēces vēsturē — atsevišķām tautām, valstīm un kontinentiem. Bet, neskatoties uz izziņas procesa ierobežotību, cilvēki paši mēģina piedāvāt visdažādākās prognozes.

Statistikas dati liecina, ka divdesmitā gadsimta beigās cilvēki dzīvo daudz ērtāk un nodrošinātāk nekā iepriekšējos gadsimtos. Plaši attīstīties informācijas un visdažādāko masu mediju ietekmei, cilvēka izglītības līmenis tiek strauji jo strauji kāpināts, atvieglinot un pilnveidojot viņa pastāvēšanu tehniskā progresa apstākļos. Cilvēka virzās uz priekšu neizmērojama ātrumā, pieprasot no katra indivīda arī attiecīgu morāles un ētikas progresu. Diemžēl nekādu īpašu izaugsmi šeit nevaram novērot.

Rodas jautājums — vai progresa ietekmē mēs nepazaudējam sevi pašu un nepiedzīvojam cilvēcības trūkumu?

Nav šaubu, ka dažos aspektos patiešām tā arī notiek. Šis jautājums tiek rīvēts uz būtiskāko — tieši uz cilvēku, kurš pats ir šī progresa iedvesmotājs un autors. Tātad, vai cilvēks kā sabiedriska būtne progresa iespaidā kļūst labāks un garīgi pilnīgāks, vai, apzinoties savu oriģinalitāti, jūt atvērtību par savu rīcību, kļūst atvērtāks pret citiem, jo īpaši pret vājāko un novārtā pamesto, vai ir spējīgs sevi pašizliedzīgi atdot tuvākā labā?

Protams, vienpusīgi šeit nevar atbildēt. Sabiedrībā redzam, ka joprojām nav vērojama īpaša uzvara pār sliktu un ka trūkst istas un patiesas mīlestības cilvēku vidū, kas respektētu gan cilvēka cieņu, gan tiesības. Dzīvojot savas dvēseles virsējā slānī, cilvēks atsvešinās pats no sevis

un sabiedrības. Eksistējot šādā stāvoklī, cilvēkam ir grūti sevi atrast, jo problēmu loks neļauj ieskatīties sevī dziļāk, lai ar visu dvēseli paceltos pretī Radītājam un pavērstu skatus uz Augšu. Cilvēks ir aizmirsis, ka Dievs to radīja mīlestībā, aicinot palikt mūžīgā kustībā. II Vatikāna koncilā dokumenta «*Gardium ot Spes*» 19. pants atgādina: «Cilvēks ir aicināts dialogam ar Dievu jau kopš savas piedzimšanas.»

Dievs aicina cilvēku pārdomāt dzīves pārejošo raksturu, jo cilvēks nevar pats sevi izglābt no nāves, no kuras nepaglabās arī zinātnes un tehnikas sasniegumi. Tieši tāpēc mums būtu arvien vairāk jāpārdomā par savu stāju Radītāja priekšā, jo mēs neesam vienīgi, kas dzīvo un «spēlē» uz cilvēces lielās skatuves.

Adventes laikā mēs atkal no jauna esam aicināti pārdomāt lietu patieso būtību, varbūt pat izmainot savus gadiem iesīkstējušos uzskatus un attieksmi globālos jautājumos. (Vai tā būtu centricētie iepriekš Ziemassvētku gaidām?)

Jā, Adventes laiks mūs pamazām sagatavo Jēzus Kristus piedzimšanas brīnumam. Tas ir lielais žēlastības laiks, kad atkal no jauna katram kristietim tiek dota sevišķa iespēja tuvu-ties Dievam tuvāk.

Šis laika sprīdis būtu jāizmanto mūsu garīgās dzīves padziļināšanai, jo cilvēks jau nedzīvo no maizes vien, bet no ikviena vārda, kas iziet no Dieva mutes. Tāpēc atvērsim sirdis Dieva žēlastības Gaismai! Dievs taču nevar ienākt tur, kur ir cieši noslēgtas sirdis. Tikai tad, ja mūsu sirds būs atvērta, tā varēs saņemt Gaismu no Augšienes, kas ar Svētā Gara palīdzību parādīs labāko ceļu uz Bēlēm.

Adventē ir laiks, kas pieprasa visu nopietnību un sevis pilnīgu atdevi kā intelektuālajā, tā garīgajā laukā, lai ar visu savu būtību nāktu pie Dieva tuvāk, jo mēs visi esam Viņa radīti, un aicināti dalīties ar Viņu mīlestībā, jo tikai, mīlot Dievu, cilvēks var kļūt par patiesu cilvēku.

Šajā laikā mums dziļāk būtu jāpazīn savs nožēlojamais stāvoklis, kas saistīts ar grēku tikai tāpēc, ka cilvēks vienaldzīgi izturas pret Dievu un visu pārdabisko un sāk radīt nelikumīgus nodokļus savam laikmetam, tādā veidā radot elles atmosfēru zemes virsū.

Kad būs pilnībā apzinājušies šo stāvokli un savu bezspēcību, tikai tad mēs sāksim patiešām tuvu-ties Dievam, apjaušot sevi bezgalīgās Dieva mīlestības darbību visā pasaulē. Dieva mīlestība ir vienīgā, kas mūs patiesi var pārveidot tikumiskusi, jo tikai tā ir iespējams saglabāt un attīstīt sevi Dieva bērnu stāvoklī.

Pirmsziemassvētku laiku raksturo nepateicīga un priekpilna gaidīšana. Tās ir gaidas, kad grēcīgās pasaules vidū dzims Pestītājs Bēlēm. Lai šo Dieva valstības atnākšanu mēs piedzīvotu patiesi un dziļi — no visas sirds, nevis sentimentālā jūtu uzplūdā, nožēlosim un izsūdzēsīm grēkus, lai mūsu dzīve ticībā nekļūtu par ilūziju! Tas arī ir vienīgais, īstais un patiesais Ceļš, kā vislabāk sagatavoties Pestītāja ienākšanai mūsu dvēselē.

Jaunava Marija, izdzirdot eņģeļa Gabriēla balsi, pazemībā klusi un paklausīgi atbild — lai man notiek pēc Tava vārda! Ar savu piekrišanu viņa kļūst par visas pasaules Pestītāja Māti, un tieši tādā veidā viņa mums pastāvīgi atgādina, ka arī mums ir domāts klusais paklausības un pazemības ceļš, jo, tikai ejot šo ceļu, Dievs var mūs pārveidot vispilnīgākā veidā, lai arī mēs pieņemtu Vārdu, kurš kļūva miesa un dzīvoja starp mums, lai mūžīgo dzīvi mēs jau iegūtu šeit, zemes virsū, ticības spēkā un varētu tajā dalīties mūžīgi, jo visi esam radīti nevis pazudināšanai, bet atpestīšanai.

«Jo tik ļoti Dievs pasauli mīlojis, ka Viņš devis savu vienpiedzīmušo Dēlu, lai nevienš, kas Viņam tic, nepazustu, bet iemantotu mūžīgo dzīvību debesis.» (Jņ 3,16)

Priesteris Juris ZAGORSKIS
(Krāslava)

Kluss gaismas sveiciens pār visiem!

Ir sācies Dievišķais laiks — Ceļš uz Brīnumu. Ir iedegta pirmā Svecīte. Tās siltie stari apgaismo dvēseli. Pamazām tajā ienāk Ilgas.

Jā, tas ir Ilgu laiks. Tumsā ziedošais dvēseles dārzā alkst Gaismas, lai varētu uzziņēt pateicības un pielūgšanas varavīksnes krāsās. Lai varētu piedzimt no jauna un priecāties.

Tas ir arī Cerību laiks. Kad staros, ko tumsā raida svecītes, spēkus smeļ dvēsele, mazgājas sirds. Kad lūgšana skan klusi, pazemīgi, sirsniņi, tuvā Brīnuma elpas satraukta.

Kad skumjās, smeldzīgās asarās dvēsele izraud grēkus, aug un top baltāka, kad sirds ir zvans un grib pārvērsties svētā Templī.

Tas ir Svētā Klusuma laiks. Kad vējo svecīšu siltā elpa, Adventes vainadziņu viegli rūgtenais aicinājums.

Tas ir laiks, kad dvēsele lūdzas un gatavojas dzimšanas mirklī. Laiks, kas pieder katram un visiem. Tas ir pārdomā, meklējumu, izvērtēšanas laiks. Kad cilvēks meklē ceļu pie savas dvēseles un Dieva. Lūgšana un svece pavada šo kluso, mirdzošo ceļu.

Tas ir arī Mīlestības un Žēlsirdības laiks. Kad visi darbi tiek darīti, visi vārdi teikti un domas domātas, lai gaišāku, siltāku vērstu Mazās Dzīvības ceļu tumšajā cilvēku pasaulē.

Tas ir laiks, kad cilvēks drīkst veidot sevi Mazo Bēlēm silti. Mazo Silti pasaules Gaismai un Dzīvībai.

Dievišķais laiks prasa nepātrauktu gatavošanos un lūgšanu. Cik balta būs dvēsele Ceļa galā, tik liels Brīnumšis to piepildīs, tik spoži tā kvēlos.

Tāpēc tumsā ir iedegta pirmā

Svecīte. Mazā Svecīte, kas vēsta par drīzo Debesu Gaismas dzimšanu.

Un tāpēc cauri tumsai nāku pie Tevis. Nāku pie Tevis, lai pateiktu Tev kaut ko labu, gaišu, mīļu. Lai Tavā dvēseles dārzā noliktu arī savas sveces stariņus.

Jā, es nāku pie Tevis, sirmā, salikusi, vientuļā Māmuļā! Ieskatos Tavās laipnājās, piedodošajās rudzupuķu acīs, uzlūkoju Tavās rievainās rokas, kurās klusi snauž ābelziedu vieglums, ieklausos mīlošos sirdspukstos...

Un man šķiet, ka nevis es pie Tevis, bet Tu pie manis esi atnākusi. Esi atnākusi... Tava lūgšana dzēš laiku. Es redzu Tavas acis — tās piedod. Tava sirds lūdz par tiem, kas Tevi atstājuši, sāpinājuši...

Man gribas nomesties Tev pie kājām, Māmulīt, noliekt galvu un uzdāvināt Svecīti... Uzdāvināt Svecīti, lai šajā Ceļā Tev būtu vairāk Gaismas, Spēka, Cerību...

Arī pie Tevis, Tēvs, es šovakar nāku. Nāku, lai noglaustu sidrabaino matu sniegu, lai Tev dāvātu egļu zaru no Tavas bērības zemes meža, lai pateiktu, ka Tavs spēks ir Tava mūžam nesalaužamā zemnieka ticība un labestība. Arī Tavs Brīnumšis būs liels un paties.

Vai Tu, brīvību zaudējušais, jūti mani? Es ienāku pie Tevis, lai arī Tu zinātu — ir sācies Ceļš uz Gaismu. Vai Tu to iesi?

Tu neesi ļauns. Tavam trauslajam templim kāds ir izdauzījis logu, tāpēc skarbs nodevības vējš nopūta ticības sveci. Tu netici. Kāpēc? Es atnesu Tev sērkokliņus... Tā ir mana dāvana Tev, Dievišķo ceļu sākot. Vēl reizi caur Mazo Gaismas Staru notici cilvēkiem.

Tu dzīvo un smeļies, tēvs? Tu arī, māte? Jūsu bērniņi, cieši iespiedu-

šies kaktā, viņu acīs izsalkums, sāpes, bailes... un ilgas.

Tu, kas saucies tēvs... Tu, kas saucies māte... Vai Jūs zināt, ka Jūsu sieniņi, ļaunie vārdi list pār Mazo Bēlēm Bērnu? No kurienes Jūs nākat, kas Jūs esat, ka uzdrošināties pacelt roku pret Mazo Ziedu, kas ir Jūsu bērnu dvēselītes?

Piedodiet, māte un tēvs, piedodiet... Es Jums dāvinu lūgšanu. Ejiet ceļu ar nožēlas pilnām sirdīm, ar mīlestību, žēlsirdību...

Mazās dzīvības, lai debesis plaukst lūgšanas par Jums! Gaismu Jums, mazie!

Dievišķais Ceļš aicina pie tā, kurš ir viens, slims un nespēcīgs. Es nesu Tev smaidu, glāstu, mīlestību...

Arī Tev ir dāvāts šis laiks. Tu neesi tumsā atstāts. Tik iededz svecīti savā klusajā, baltajā dvēseles vainagā! Paļaujies un Tu redzēsi — Svētā Nakts ir Tavu Ilgu piepildījums.

Es nāku Jūsmājās, mani mīlie, labie, gaišie Līdzcīvēki! Es vēlos Jūs sažēlot, sasildīt salstošos dvēseļu ziedus! Zinu, ka dažreiz trūkst tikai pāris gaišu vārdu, lai būtu silti.

Lai šis Dievišķais Ceļš būtu mirdzošas Gaismas, patiesu Ilgu, sirsniņas Mīlestības pilns!

Lai balts Jums Dievišķais Adventes Ceļš, lai liels Jūsu Brīnumšis Svētājam Naktī!

Es to vēlu Jums no sirds! Iesim kopā uz Bēlēm! Mazais Starojošais Debesu Brīnumšis, Svētā Mūžības Zvaigzīte, Maigais Bēlēm Zieds — apstaro, apstaro mūs šajā Ceļā!

Ilze Vovka
(Līvānos)

• Īsi feļetoni

Dzirdināsim Latviju!

Zemnieks slauc gotiņu un nodod pienu.

Lielam kombinātam.

Lielais kombināts kaut ko arī ražo, visbiežāk objektīvas grūtības. Cik grūti objektīvās grūtības skaisti iefasēt un ielaist pasaules tirgū! Bet zemnieks gaida naudu.

Gaidi vien!

Tu dzirdini valsti! Tu veic patriotisku padarīšanu! Tu stimulē skaisti iesaiņoto objektīvo grūtību ieešanu pasaules tirgus aprītē.

Tāpēc priecājies bez gala!

Un slauc vien tālāk.

Augstā tiesa

Es nerunāju par konkrētu gadījumu, es runāju vispār.

Zemnieks dabū zemi. Bet dažas simtdaļas ir kaimiņa pusē. Kaimiņam arī tā šķiet. Dažas simtdaļas ir šajā pusē.

Vispirms iet saruna divu dibenu augstumā.

Pēc tam darbā tiek laistas sūdu dakšas, nodedzināta pirtiņa un pieaicināta augstā tiesa.

Augstā tiesa melnos talāros ar zelta ķēdēm pārstaigā simtdaļas un atrod, ka abas simtdaļas ir pareizajās pusēs.

Visiem labi. Miers. Augstā tiesa atnesusi skaidru saprašanu.

Man tik mieru neliek viena doma. Vai zemi ar visām pareizajām un nepareizajām simtdaļām spēsim paņemt līdzī arī kapā?

Ja nē, kamdēļ taisīt kumēdiju ar augsto tiesu?

It kā augstajai tiesai nebūtu cita darba, kā staigāt pa simtdaļām!

It kā zemniekam nebūtu saprašanas, ka miers un labs prāts jau senāk pasludināti un pēda zemes nav par iemeslu dvēseles histērijai!

Visi ceļi ved uz Garūniem

Garūnos var dabūt lēti un labi. Ir drēbes, ir apavus, ir reketieru uzmanības apliecinājumus.

Dažreiz mūsu ceļotājus uz Garūniem bieža draudzīgās Lietuvas meža vidū aptur kaut kas līdzīgs laupītājiem, bet ar reketierisku galantumu: neatņem visu, bet tikai noteiktu daļu.

Vai par to jābēdā, ja kāds aiztur?

Pat mūsu valsts prezidentu inkognito brauciena laikā esot aizturējuši laipni Lietuvas policisti. Personības noskaidrošanai, tā teikt.

Naudu un vērtslīdēt gan neesot ņēmuši.

Policisti taču!

Sacerējums

Skolotāja uzdeva bērniem uzrakstīt sacerējumu par tematu «Mans mīļākais televīzijas raidījums», protams, cerot uz «Skabargas» vai «Superpuiku ielas» apjūsmošanu.

Pēctis nodeva šādu sacerējumu:

«Vismīļākais skatos TV reklāmas.

No tām uzzinu, cik laba maniem un mana suņa zobiem ir čapu desa ar orbītu bez cukura.

Bet manus matus no blaugznām glābs hedi un šolderi.

Cik žēl, ka vairs nečurāju uz divāna, tad mani paglābtu liberu autiņi! Es tikai nesaprotu, kur man likt tās mazās, baltās strēmelītes, kas sagādā labsajūtu sievietei. Būs jāpaprasa papum.

Vēl man patīk dziesmiņa: «Mīks, Mīks, visiem bērniem garšo Mīks!» Manu draugu arī sauc Mīks, bet, kad par to ieminējos papum, viņš teica, ka to saucot par kanibālismu.

Viņš man ir labs. Visu laiku galvu mazgā tikai ar džonsonu šampūniem.

Bet no rīta ēdam kornfleikas, bet vakarā vārām gaļinas blankas, kurās esam iemīļējušies no pirmā acu skatiena.

Ja TV vairs nebūtu reklāmas, es pat multenes neskatītos! Pēcis.»

Biznesa plāns

Kāds Jānis Kalniņš nolēma taisīt biznesu. Viņam bija lats un daži santīmi pie dvēseles, un pieticīgs biznesa plāns par tikai triju zvaigžņu hoteli, kurā viesus cienātu ar Latvijas speciālpicu ar jāņogām, un atšķaidītu vietējo koku spirtu.

Plāns bija, taču bija arī tikai lats sākumkapitāla. It sevišķi uz nerviem krita tie daži santīmi pie dvēseles.

Jāni Kalniņu pārņēma skumjas, un tās viņš remdēja, par sākumkapitālu nopērkot to spirtu un ūdens maisījumu, ko sauc par šņabi.

Nākamajā rītā no transformētā sākumkapitāla Jānim Kalniņam nežēlīgi sāpēja galva.

«Laikam to spirtu būs dzinuši no iepuvušiem onkuļa Bena tomātiem,» secināja Jānis un turpināja kalt biznesa plānu līdz nākamajai reizei.

Tie pirmie

Pasniegtas krūšu lentas, dažādas šķiras. Triju Zvaigžņu ordenis — TZO, jūs jau zināt.

Kādreiz bija DZO. Bija arī DZER.

Visādi tādi patīkami salīdzinājumi, asociācijas nāk prātā.

Bet tauta ir gudra — kašķējas. Meklē traipus dzīvo dzīves aprakstos, izvērza miroņus uz šo TZO.

Mums jau tas kapu kults.

Gudra tauta.

Aizmirsusi:

«Daudzi pirmie būs pēdējie, bet pēdējie — pirmie.»

Bet tiem, kas dzīvo tikai šai dzīvei, zeltīta ķēde ap kaklu noteikti ir vajadzīga!

Ko nabags nabagam var

Nabags nabagam var parādīt savu tukšo kabatu un godīgumu.

Nule noticis Maznodrošināto politiskās apvienības pirmais kongress.

To apdomājot, liekas, ka mūsu ceļa valdība tālu ieskrējusi Eiropā un varen labi varētu valdīt, teiksim, Šveicē. Tur viņus saprastu.

Visiem jau savs imidžs: vai nu holivudisks smaidis, vai pašu puikas tēls, vai vēl kā citādi izbolītas acis. Teicamu aktieru brigāde.

Tikai nesaprotu, kāpēc Zigeristam bija jādibina sava kustība Latvijai, ja viņš varētu kristīgi iekļauties Maznodrošināto politiskās apvienības aprītē. Jo visa tauta ir maznodrošināta.

Vienīgais, ar ko tā ir nodrošināta, ir valdība, kas ieskrējusi Eiropā, un Saeima, kas pusguļus pieņem kaut kādus aktus.

Normunds Dimants (Jersikā)

Žurnāls «SANTA» novembrī

iepazīstina jūs ar cilvēkiem, kuri māk sagādāt pārsteigumus sev un pārējiem.

Tāda ir latviskā mulate ar četriem sarežģītiem vārdiem un vēl sarežģītāku uzvārdu (viņa redzama arī uz žurnāla vāka), tāds ir netipiskais biznesmenis Aivars Zvirbulis, tāda ir arī kinorežisore Laila Pakalniņa, kuras kino top it kā nemanāmi, bet pārliecinoši. Intervijas ar šiem cilvēkiem — mūsu žurnālā.

Vēl arī — aicinājums pārdomāt «mūžīgās» tēmas, piemēram, kad

sievietē mostas mātes jūtas, ko nozīmē «aizliegtā» mīlestība un kā jūtas vīrieši, kuru profesijas ir tradicionāli sievišķīgas.

«Aizkulišu» lappusītē varat uzzināt, kādus naktskrekļus velk (vai nevelk) populāras sievietes, savukārt modes lappusēs — «tikai» bikses, bet, cerams, ļoti dažādām gaumēm.

Anna Peipiņa,
žurnāla redaktore

Baltijas Vērtspapīru nams

Ieguldīs Jūsu sertifikātus
Pensiju Fondā
papildus pensijas formēšanai
Līgumcenas.

Raiņa bulv. 3, korp. 2, tel. 227327, 223418

Rūpes par vecumdienām

Preiļos, t. 21043 (arī vakaros)
A. Viliņai

Pērk dūralumīnija lūžņus un automašīnu radiatorus. Zvanīt 41285 no 17 līdz 20.

PIEDĀVĀJAM
Ziemassvētku
dāvanas.
Tālr. 42889.

Daugavpils
mākslas koledža
PĒRK
kokapstrādes virpu.
Tālr. uzzinām
8-254-24576.

Latgales Finanšu un Investīciju
Kompānija

IEPĒRK SERTIFIKĀTUS

Par visaugstākajām cenām Latgalē!
Adrese: Preiļi, Brīvības ielā 1, tālr. 21448.
Līvāni, Rūpniecības ielā 1, tālr. 42663.

DĀMAS UN KUNGI!
JŪSU BUDŽETA IETAUPĪJUMAM
ZIEMASSVĒTKOS

Valsts Strūžānu kūdras fabrika realizē
kūdras briketes ar cenas atlaidi līdz 20%.

1 t cena Ls 12, ieskaitot apgrozījuma nodokli.
Iegādājieties šodien, jo tas ir siltums jūsmājās gan šogad, gan Jaunajā gadā.

Tālrūni uzzinām Rēzeknē 58298, 58324, 58221.

I. u. «Silverado»

VIDEO UN KOMPJŪTERSPĒLES

- ♦ plašā izvēlē jaunākās krievu un ārzemju videofilmās, Ls 0,20 par kaseti diennaktī,
 - ♦ plašā izvēlē kompjūterspēles bērniem,
 - ♦ jaunākās grāmatas krievu valodā
- Preiļos, Kārsavas ielā 4
(sadzīves pakalpojumu namā, ieeja no sētas puses).

Latvijas Beļģijas kopuzņēmums
«TABAKAS NAMS» PIEDĀVĀ

Rīgas tabakas fabrikas izstrādājumus par ražotāja cenām, kā arī ASV un citu valstu fabriku ražotos tabakas izstrādājumus plašā izvēlē bez tirdzniecības uzcenojuma.

Ieinteresētās personas aicinām uz pastāvīgu sadarbību.

Gaidām jūs Daugavpilī, Sakņu ielā 16/18,
tālr. 8-254-29827.

SLUDINĀJUMI/REKLĀMA 22305

Vairumtirdzniecības firma MILZIS SIA
piedāvā mazgāšanas līdzekļus
un kosmētikas preces:

mazgāšanas līdzekļi		
1. PERLA	400 g	0,42
2. TORNADO	600 g	0,49
3. OMO	600 g	0,69
4. LANZA EXPRES	380 g	0,49
5. BIO-EST	600 g	0,42
6. WIR	600 g	0,42
7. FERMENTA	200 g	0,12
8. LILJA	200 g	0,23
9. BRIO	500 g	0,36
10. CILLIT	450 g	0,40
11. CALINDA	750 g	0,58
tualetes ziepes		
12. LUX	125 g	0,21
13. GAVREY	100 g	0,14
14. MY FAIR LADY	100 g	0,15
15. QUALITY ENGLISH	75 g	0,09
16. MILD CREAM	125 g	0,19
17. BABY	100 g	0,15
18. PEARL	125 g	0,21
19. šķidrās ziepes PEARL	200 ml	0,88
zobu pastas		
20. PEPSODENT	35 ml	0,19
21. OXYGENOL	50 ml	0,25
22. WHITEDENT	75 ml	0,26
23. SIGNAL	75 ml	0,45
24. DENTIMINT	125 ml	0,56
kosmētikas preces		
25. šampūni HERBINA	300 ml	0,96
26. balzami HERBINA	250 ml	0,96
27. matu lakas HERBINA	300 ml	1,43
28. krēms sejai HERBINA	150 ml	1,58
29. dezodoranti FA	125 ml	1,40
30. dezodoranti IMPULSS	100 ml	0,69
31. dezodoranti DENIM	90 ml	0,89
32. losjons DENIM	100 ml	1,65
33. matu laka P.TOUCH	265 ml	0,78
34. matu laka MINUET	200 ml	0,74
citas preces		
35. baltas sveces	1 gab.	0,12
36. Jaungada svečītes	1 pac.	0,40
37. gaisa atsvaidzinātāji	400 ml	0,69
38. tualetes papīrs	1 gab.	0,06

Cenas uzrādītas ar apgrozījuma nodokli.
Tas viss un vēl 200 preču nosaukumu!
ADRESE: Rīga, Stabu iela 56 (pagalmā). Tel. 276784.
FILIĀLE JĒKABPILĪ, Brīvības ielā 46. Tel. (252) 34086.

LAAS EZERZEME

Apdrošināšanas
akciju sabiedrība
«EZERZEME»
piedāvā ledzīvotājiem
šādus apdrošināšanas
veidus:

- mājas mantas apdrošināšana,
 - ēku apdrošināšana,
 - autotransporta apdrošināšana,
 - dzīvības apdrošināšana,
 - bērnu apdrošināšana,
 - kredītu apdrošināšana,
 - apdrošināšana nelaiemes gadījumos.
- Tālrūnis 22343.

10. decembrī plkst. 11
Preiļos, Brīvības ielā 4,
tiek atvērts preses
izdevumu tirdzniecības
apvienības veikals.
Gaidām jūs katru dienu
no plkst. 9 līdz 13, no
14 līdz 18, izņemot
svētdienas.

Labas kvalitātes lietotas
apģērbus

"Second hand"

no Vācijas un Dānijas
piedāvā firmas
"Gala"
filiāle no 5. decembra
Daugavpilī Vidus ielā 4
(bijušā Igašova)
SIA "Līga" teritorijā.

DAUGAVPILS MĀKSLAS KOLEDŽA

piedāvā pasniedzēja darbu
kvalificētam 4.-5.
kategorijas galdniekam,
var strādāt amatu
savienošanas kārtībā.
Tālr. uzzinām
8-254-24576.

Veikalā «Ābelīte» (aiz pilsētas domes)

TIRGO
Ziemassvētku dāvanas
un bērnu rotaļlietas.

Sirsniņi pateicamiem visiem,
visiem, kas palīdzēja un bija
kopā ar mums mūsu lielajās
bēdās, izvadot mūžībā
Arvidu POŠEIKU.

Sieva, bērni

Pārdod

jaunu linu kombainu vai
MAINA pret vieglo automašīnu.
Tel. 37562 vakaros;

M-407 rezerves daļām. Tel.
42700;

māju Preiļos, Tirdzniecības ielā
1. Tel. 22818;

ratus un šujmašīnu «Podojsk».
Tālr. 21370;

ķēvi un ērzeli par sertifikātiem.
Mājas sargus - kucēnus no Ls 0,50
līdz Ls 1. Tel. 23417 vakaros;

zirgu. Tel. 16250;

zirgu par sertifikātiem. Tel.
54674;

12 gadus vecu ķēvi vai MAINA,
pārdod grūsnu teli Aizkalnes pa-
gasta Garkalnos. Stupāns;

automašīnu «Moskvič-412».
Zvanīt 21601 pēc 17.

Pērk

gaļu. Samaksa tūlītēja. Tālr.
43934.

Maina

3 istabu dzīvokli pret 1 un 2
istabu dzīvokļiem. Visi Preiļos.
Tālr. 24290;

1 istabas dzīvokli pret lielāku.
Visi ar ērtībām. 1. st. nepiedāvāt.
Tel. 21959.

Īrē

1 istabas dzīvokli. Tel. 23913.

10. decembrī Līvānos,
Lāčplēša ielā 26 i.u.
«Runcis» tirgū notiks
GADATIRGUS
«ZIEMAS
IESKANĀS».
Lūdzam piedalīties pirkot
vai pārdot gribētājus.

Latvijas-Zviedrijas
kopuzņēmums
«ALOJA-STARKELSEN»
MEKLĒ
vairumtirgotāju firmu
savas produkcijas —
kartupeļu cietes un sauso
ķīseļu — realizācijai.
Pieteikties pa tel.
240-34832, 240-34807.

Piedāvā
automašīnas «Ural»
ar iekrāvēju
pakalpojumu.
Tel. 42062.

Pērk
papīrmalku un
zāģbaļķus.
Tel. 41278.

Не знает клен, когда повержен
будет наземь,
Не знает человек, когда
пробьет его последний час...
Выражаем соболезнование
Зое Дорофеевой в связи со
смертью МУЖА.
Коллектив а/о «Преялю снерс».

NOVADNIEKS

Izdod Preiļu rajona pašvaldības uzņēmums «Novadnieks»
REDAKTORS PETERIS PIZELIS

Laikraksts iznāk kopš 1950. gada 29. marta.
Redakcijas adrese: Aglonas ielā 1, Preiļi, LV-5301.
☎ 22059, 21759, 22154, 21996, 21985, 22305.
PASŪTĪJUMA INDEKSS 68169.

Reģistrācijas apliecība № 1018.
Iespiests SIA «SAB» Daugavpilī, Valkas
ielā 1. Ofsetiespiedums. 1 iespiedloksne.
Metiens 5131 eksemplāri. Pas. № 2094